

dr hab. Artur Chrzanowski, prof. ASP

Instytut Fotografii i Multimediów
Wydział Sztuk Pięknych
Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego
w Łodzi

Łódź, 20.05.2024 r.

**Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym Pana dr. Roberta Sochackiego
/ Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu**

Recenzja została sporządzona w związku z decyzją Rady Doskonałości Naukowej z dnia 8.03.2024 r. o przeprowadzeniu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Robertowi Sochackiemu, wszczętego w dniu 19.12.2023 r. w dziedzinie sztuki plastycznych i konserwacja dzieł sztuki.

Dane biograficzne kandydata

Pan dr Robert Sochacki dyplom magistra sztuki otrzymał w 1997 roku na Wydziale Malarstwa w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, promotorami byli prof. Hugon Lasecki i prof. Andrzej Dykowski.

Stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki piękne otrzymał w 2018 roku nadany uchwałą Rady Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Temat pracy doktorskiej brzmi: *Wybudzanie Systemu. Sztuka jako złożona forma wystawiennicza. Dzieło sztuki jako interaktywna przestrzeń twórcza*, promotorem był dr hab. Robert Florczak.

Doświadczenie zawodowe i dydaktyczne

Habilitant od roku 2021 zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, gdzie na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów w Katedrze Sztuki Mediów prowadzi Pracownię Kreacji Przestrzeni Multimedialnej oraz na Wydziale Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii w Katedrze Scenografii prowadzi Pracownię Laboratorium Przestrzeni Scenograficznych. Prowadzi również zajęcia na stacjonarnych studiach 2 stopnia MFA in Visual Arts z wykładowym językiem angielskim. W latach 2019-2021 zatrudniony był w tejże Uczelni na stanowisku asystenta na Wydziale Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii w Katedrze Scenografii. W ramach zadań organizacyjnych w ASP we Wrocławiu, jako osoba odpowiedzialna za stworzenie struktury założeń programowych, brał udział w pracach zespołu opracowującego program ujednoczenia studiów na kierunku sztuka mediów. Brał także udział w pracach Komisji Rekrutacyjnej w Katedrze Sztuki Mediów (członek komisji) oraz w Katedrze Scenografii (członek komisji, osoba przygotowująca tematy egzaminacyjne), a także w procesie rekrutacyjnym na Interdyscyplinarne Studia MFA (członek komisji).

W latach 2016-2021 zatrudniony był w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku na Wydziale Malarstwa w Pracowni Sztuki w Przestrzeni Publicznej kierowanej przez dr hab. Roberta Florczaka. Wcześniej,

również w tej Uczelni, w ramach godzin zleconych w roku akademickim 2015/2016 prowadził autorskie zajęcia dydaktyczne obejmujące mapping i projekcje przestrzenne. W ramach zadań organizacyjnych brał udział w pracach zespołu opracowującego powstanie nowego kierunku na Wydziale Malarstwa ASP w Gdańsku, w roli osoby odpowiedzialnej za stworzenie struktury i planu zajęć. Brał udział w pracach Komisji Rekrutacyjnej na Wydziale Malarstwa (sekretarz komisji, członek komisji).

Był promotorem dwóch dyplomów licencjackich (Katedra Sztuki Mediów, ASP Wrocław) i trzech dyplomów magisterskich (Katedra Scenografii ASP Wrocław). Pracował jako kurator konkursu i wystawy pokonkursowej Najlepszych Dyplomów Scenografii Uczelni Artystycznych oraz wystawy Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów ASP Wrocław w Zbrojowni Sztuki (ASP w Gdańsku).

W 2020 roku prowadził wykłady na studiach podyplomowych w Sopockiej Szkole Wyższej. W latach 2009-2019 był właścicielem i dyrektorem kreatywnym Non Iron Group/ARTandDESIGN® w Gdańsku. Od roku 1995 do 2005 pracował jako kierownik pracowni plastycznej w Teatrze Miejskim im. W. Gombrowicza w Gdyni.

Prowadził wykłady i warsztaty w Polsce i zagranicą, towarzyszące projekcjom oraz w ramach gościnnych wizyt i rezydencji artystycznych.

Działalność artystyczna po doktoracie

Pan dr Robert Sochacki jest aktywnie działającym artystą, wykazuje się dużym i interesującym dorobkiem artystycznym. Jest bardzo konsekwentny w swoich multimedialnych poszukiwaniach. Działalność artystyczna Habilitanta wykazuje się istotną aktywnością zarówno w obszarze realizacyjnym jak i wystawienniczym. Twórczość jego jest wieloaspektowa, w skład niej wchodzi wiele form tworzonych dzieł, ale najbardziej rozpoznawalne są rozbudowane projekty multimedialne. W swych pracach stara się zacierać granice między szeroko rozumiana sztuką wysoką a popularną.

Po przeprowadzeniu przewodu doktorskiego, czyli od roku 2019 wykazuje 32 upublicznione realizacje i instalacje multimedialne oraz projekcyjne w ramach wystaw i pokazów zorganizowanych we współpracy z muzeami, instytucjami publicznymi i miastami w Polsce i zagranicą. Brał udział w międzynarodowych festiwalach artystycznych w takich krajach, jak Słowenia, Rosja, Niemcy, Tunezja, Francja, Malta, Rumunia. Za swoje realizacje otrzymał w 2023 roku nagrodę Kulturalną Dolnego Śląska *Silesia* oraz Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Był laureatem Nagrody Prezydenta Wrocławia oraz konkursu Małe, Duże i Mega Granty Artystyczne ASP Wrocław na projekt *LAACT XXIII* (2023) i Mega Granty Artystyczne ASP Wrocław na projekt *LAACT 3.0* (2022). Jego praca pt. *Lichtungen* (2023) – dzieło cyfrowe: plik audio-wideo – znalazła się w kolekcji Muzeum Narodowego we Wrocławiu, a realizacja pt. *Bursztynowy Las* (2021) – dzieło cyfrowe: plik wideo – w kolekcji Muzeum Miasta Gdańska.

Działalność organizacyjna i popularyzatorska

Recenzowany wykazał się dużą aktywnością w zakresie popularyzacji sztuki i doskonalenia warsztatu artystycznego. Był organizatorem lub realizatorem pokazów i warsztatów artystycznych zarówno na

poziomie akademickim jak i popularnym. Wszystkie formy działalności popularyzatorskiej są udokumentowane we wniosku habilitacyjnym.

Dr Robert Sochacki brał udział w dziewięciu konferencjach i sympozjach, ma na swoim koncie trzy publikacje (wskazane we wniosku to: *Light as a Creative Tool*, wyd. ASP w Gdańsku, 2022; artykuł pt. *Dziecko rodzi się punkiem i chce się śmiać*, współautorstwo z Weroniką Morawiec-Sochacką, Sympozjum: *Death of the patriarchy*, PATIO ASP w Gdańsku, 2021; seria wykładów poświęconych zagadnieniom Light Art dla Goyki3, Art Inkubator Sopot, 2020).

Pan Sochacki zorganizował cztery edycje projektu *LAAC*T – *Light as a Creative Tool*, w ramach którego powstały projekty wystaw, wykładów, konferencji naukowej i warsztatów dla studentów. Opracował projekt międzynarodowej międzyuczelnianej współpracy *LAAC*T *international academy exchange*, był pomysłodawcą i inicjatorem, osobą odpowiedzialną za realizację. Jest to bezpośrednie rozwinięcie projektu *LAAC*T w oparciu o współpracę i wymianę bezpośrednią europejskich uczelni artystycznych. W roku 2023 w ramach tego projektu odbyła się współpraca z ALUO Academy of Fine Arts and Design, Ljubljana w Słowenii. Rezultaty tej współpracy prezentowane były podczas festiwalu *Svetlobna Gverila / Lighting Guerrilla*. W projekcie uczestniczyły osoby studiujące w Katedrze Sztuki Mediów i w Katedrze Scenografii oraz doktorantka Szkoły Doktorskiej ASP we Wrocławiu. Ponadto dr Sochacki brał udział w zespole organizacyjnym konferencji IBSIC Image Beyond the Screen International Conference and Video Mapping Festival Lille France realizowanej przez The Video Mapping European Center (2023). Był członkiem jury konkursu Kinomural (2022) oraz konkursu Video Mapping Contest w ramach Video Mapping Festival #6 Lille we Francji (2023).

W ramach pracy w kolektywie artystycznym *NOKS collective* wraz z Weroniką Morawiec, prowadził wspólne działania kuratorskie, edukacyjne i artystyczne. W zaangażowanych społecznie projektach, które realizowali, jako podstawę działań i metodę pracy wybrali światło.

Habilitant jest autorem i redaktorem naukowym publikacji pt. *Light as a Creative Tool [LAAC*T], Wydawnictwo Zbrojownia Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, ISBN: 978-83-66271-65-4 (2022).

Ocena dzieła artystycznego

We wniosku dr Robert Sochacki jako swoje znaczące osiągnięcie artystyczne wskazał audiowizualny tryptyk projekcyjny:

Domesticated

wir sehen uns frei / we see us free / widzimy siebie wolnymi

Lichtungen

Instalacja artystyczna pt. *Domesticated* to realizacja powstała podczas 8. Festiwalu Sztuki Światła *NE TEMNO*, miejsce prezentacji to przestrzeń publiczna w Jekaterynburgu (Rosja) w terminie 21-22 grudnia 2019 roku. Dr Sochacki w otoczeniu miejskiego przedmieścia rosyjskiego miasta wykreował swoisty mikrokosmos. Wykorzystał do tego wysłużoną przyczepę budowlaną, w której stworzył za pomocą środków scenograficznych oraz projekcji świetlnych wyjątkową i odizolowaną od świata zewnętrznego przestrzeń. Atrakcyjna wizualnie forma miała przyciągać przechodniów i zachęcać do

wejścia pomimo mroźnej aury. Motywem przewodnim kompozycji projekcyjnej wewnątrz obiektu były grzyby w rozmaitych konfiguracjach. Inscenizacja stwarzała możliwość intymnego i osobistego kontaktu z wyobrażonymi przedstawicielami tego gatunku żywych organizmów. Rozpoznanie poszczególnych gatunków możliwe było w oparciu o własne doświadczenie widza. Cała instalacja o charakterze *site specific* została poddana wpływowi warunków atmosferycznych, co miało znaczenie dla ostatecznego kształtu pracy.

Drugi zgłoszony projekt pt. *wir sehen uns frei / we see us free / widzimy siebie wolnymi* to realizacja z roku 2022, która powstała w wyniku wygranego zamkniętego konkursu zorganizowanego przez Festival of Lights – Lichtfest Leipzig. Miejsce prezentacji to przestrzeń publiczna na Augustusplatz w Lipsku (Niemcy) w terminie 9 października 2022 roku. Realizacja również dotyczyła osadzenia instalacji w relacji względem bezpośredniego otoczenia. Niewątpliwym wpływem na kształt pracy miała historia miejsca, jego *genius loci*. Projekt opierał się na założeniu, że każda jednostka jest częścią większej społeczności. W realizacji zostały wykorzystane prywatne fotografie mieszkańców Lipska oraz miejskie archiwalia. Wyraźnie pojawił się ważny dla artysty aspekt pracy kolektywnej – nawiązywania współpracy. Do współtworzenia dzieła został zaproszony kompozytor, który skomponował i zrealizował warstwę dźwiękową pracy. Wielkoformatowa monumentalna projekcja odbyła się na fasadzie Opery Lipskiej, a uczestnicy wydarzenia mogli zaangażować się w formę wizualizacji dzięki specjalnie przygotowanej aplikacji. W obrazie został wykorzystany motyw oczu – indywidualizując bohaterów ale jednocześnie poddając publiczność ich inwigilacji. Została wytworzona przewrotna i prowokująca do refleksji sytuacja. W aktualnej codzienności wszechobecnego monitoringu, rejestrowania przestrzeni społecznej oraz wykorzystywania narzędzi sztucznej inteligencji do identyfikacji ludzi powoduje, że wzrasta poczucie niepewności. Dodatkową częścią projektu były opracowane wypowiedzi świadków historycznych lipskich protestów, ważnych dla tożsamości miasta. Zaangażowane zostały do współpracy studentki dziennikarstwa, które opracowały i wyłoniły istotne tematy dla mieszkańek i mieszkańców Lipska.

Instalacja multimedialna pt. *Lichtungen* to realizacja z roku 2023, która powstała na zaproszenie do udziału w wystawie z okazji 75-lecia Muzeum Narodowego we Wrocławiu obchodzonego pod hasłem *Szaleństwo rokoka! Fascynacja rokokiem na Śląsku*. Miejsce prezentacji to sala immersyjna Pawilonu Czterech Kopuł w Muzeum Sztuki Współczesnej we Wrocławiu w terminie od 14 lipca 2023 do 14 stycznia 2024 roku. Artysta jako zadanie postawił sobie stworzenie multimedialnej instalacji stanowiącej dialog między epoką rokoka a współczesnością. Wykorzystał do tego celu materiały graficzne udostępnione przez Muzeum Narodowe, dzięki czemu została stworzona wielowarstwowa przestrzenna opowieść wizualno-dźwiękowa. Monumentalny charakter realizacji wzmacniał przekaz oraz stanowił imponującą formę pracy. Dźwięk do instalacji został zrealizowany we współpracy z profesjonalnymi muzykami. Badania poprzedzające realizację tego projektu były realizowane w ramach sześciomiesięcznego stypendium twórczego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod tytułem *Rokoko – badania prowadzące do powstania podstaw teoretycznych narracji animacji w kontekście stylu*. W ramach pracy autor prowadził poszukiwania kontekstów historycznych, które połączył z istotnymi tematami współczesności. Budulcem były pozyskane materiały muzealne, a jako spoiwo posłużyło mu tutaj ponownie światło oraz forma projekcji wielokanałowej. Praca została zakupiona do kolekcji Muzeum Narodowego we Wrocławiu.

Wszystkie zgłoszone we wniosku prace, pozornie ze sobą niezwiązane, mają wspólne cechy. To trzy specyficzne dialogi artysty z widzem dotyczące miejsca, tożsamości i czasu. Główny estetyczny czynnik sprawczy to światło, jego barwa i intensywność. Świetlistość jest głównym budulcem realizacji, a geneza tej decyzji Autora tkwi w jego doświadczeniu artystycznym jako malarza. Projekcja świetlna to ekwiwalent gestu malarskiego: „*Staralem się projekcją namalować obraz, a nie rzucić go na ścianę*”¹.

Szczególną rolę odgrywa widz w miejscu prezentacji dzieła, które jest jednocześnie widownią, miejscem jego odbioru. Odbywa się to w poszanowaniu ich dziedzictwa kulturowego. W budowaniu takiej relacji pomaga wcześniejszy dostęp do archiwum miast, inspiracja codziennością miejsc, osobistymi historiami mieszkańek i mieszkańców odnoszącymi się do konkretnej przestrzeni prezentacji publicznej. Tak wyraźne uwzględnienie widza czyni go aktywnym uczestnikiem zdarzenia. Stwarzana zostaje przestrzeń, a dziełem jest sytuacja w przestrzeni z udziałem obserwatora. Atutem jest scenograficzne doświadczenie Artysty w pracy w teatrze, na scenie, w budowaniu przestrzeni światłem.

Ważnym elementem każdej inscenizacji jest dźwięk zrealizowany we współpracy ze specjalistami. Partycypacja oraz kolektywny system tworzenia dzieła sztuki to główna metoda pracy dr. Sochackiego. Jest to postawa cenna i inspirująca w obszarze twórczości plastycznej. Ilustracja zamieszczona na okładce Autoreferatu (zmultiplikowany obraz artysty przy pracy) znakomicie odzwierciedla kolektywny charakter pracy Pana dr. Sochackiego i stanowi jej metaforę.

Opracowany autoreferat Pana Sochackiego zawiera zbiór treści dotyczących działalności artystycznej przed i po uzyskaniu stopnia doktora, opis dzieła wskazanego do oceny oraz opis działalności dydaktycznej, prac organizacyjnych i popularyzatorskich. Dodatkowo załączony został wykaz osiągnięć artystycznych. prezentując koncepcję swojej pracy artystycznej przedstawia ją na tle wybranych aktywności z własnego dorobku. Nakreśla tym samym konteksty swej artystycznej aktywności i tłumaczy rozwój świadomości artystycznej. Jako ważne cechy wskazuje wrażliwość na otaczającą go codzienną rzeczywistość, włączając w nią wszelkie rodzaje tworzące ją środowiska – jak autor sam określa „ludzkie” i „nie-ludzkie”². Głównym medium jakim posługuje się w swojej twórczości dr Robert Sochacki, jest światło oraz forma projekcji multimedialnej. Artysta jest prawdziwym pasjonatem zapisywania obrazów. Zgłoszone do oceny dzieło jest wypadkową jego wcześniejszych poszukiwań artystycznych. Za każdym razem, w przypadku każdej przygotowywanego przez siebie pokazu, dr Robert Sochacki przywiązuje bardzo dużą wagę do miejsca prezentacji: „*komentuje i interpretuje tematy z życia codziennego. Przygląda się perspektywom społecznym i politycznym oraz stara się odkryć pewne relacje między dziełem sztuki a przestrzenią, w której jest ono prezentowane. Tworząc kody artystyczne i kontekstualizując je w konkretnym miejscu, zaprasza widzów do ponownego odkrycia i przededefiniowania ich codziennego doświadczenia.*”³

---

1 Robert Sochacki, *Autoreferat*, s. 97

2 Tamże, s. 24

3 Tamże, s. 23

Konkluzja

Interesująca intelektualnie, poparta atrakcyjną wizualną formą twórczość dr. Roberta Sochackiego stanowi cenną propozycję dla odbiorcy zdecydowanego podjąć zaproponowany przez autora wątek oraz zainteresowanego zarówno sztuką wysoką jak i popularną. Działalność artystyczna, organizacyjna i dydaktyczna zaprezentowana w dostarczonej dokumentacji dowodzą, iż w osobie Habilitanta mamy do czynienia z ukształtowanym artystą i zdolnym dydaktykiem, a jego osiągnięcia stanowią znaczący wkład w reprezentowaną przez niego dyscyplinę sztuki. Według mojej oceny realizacje multimedialne Pana dr. Roberta Sochackiego są bardzo dojrzałym dziełem dojrzałego artysty. W pełni zasługuje na to, aby stanowić podstawę postępowania habilitacyjnego.

W konkluzji, popieram wniosek o nadanie doktorowi Robertowi Sochackiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

dr hab. Artur Chrzanowski, prof. ASP

